

Småkrypssafari

Introduktion

Forskare uppskattar att det finns fler än tio miljoner olika arter på vår planet. Vi människor (*Homo sapiens*) är en av dessa arter. Många djur är väldigt små och kan vara svåra att upptäcka, men ändå finns de där. Om man bara letar är det lätt att hitta många olika former av småkryp, inklusive insekter (t.ex. fjärilar, myror, bin och skalbaggar), spindlar, sniglar och maskar. Låt oss gå på "småkrypssafari" och upptäcka en del av allt spännande som finns i naturen, alldeles runt hörnet! Under denna aktivitet använder vi enkel men smart utrustning för att fånga småkryp och studera dem närmare tillsammans. Med hjälp av nyfikenhet och olika källor till information tar vi reda på mer om vilka de är och hur de lever.

Bilderna föreställer (medurs från övre vänstra fotot): jordhumla, nässeljäril, sjuprickig nyckelpiga, en ung forskare från lågstadiet som undersöker småkryp, bärfis, snäcka.

Material och förberedelser

Naturskolepedagogen

Vi tar med all utrustning och materiel samt formar aktiviteten utifrån förutsättningarna och era önskemål. Här följer en beskrivning på en vanlig småkrypssafari på land, men med lite annorlunda utrustning kan man förstås även undersöka småkryp i vattendrag.

Material

- **FÅNGSTUTRUSTNING:** Olika håvar (fjärilshåv, slaghåv, förnasåll). Spadar (en stor, några små, samt ett antal skedar i metall). Insektssugar med rena sugrör.
- **FÖRVARING AV SMÅKRYP:** Några större baljor/tråg (en för varje grupp samt några gemensamma). Burkar eller plastmuggar med lock. Platta plastskålar (petriskålar). Några plaströr för humlor.
- **VIDARE UNDERSÖKNING:** Luppar och förstoringsglas. Bestämningsmateriel: diverse böcker om småkryp samt plastmatta med identifieringsnyckel.
- **ÖVRIGT:** Anteckningsmateriel. Blyertspennor. Laminerade papper och pennor för att göra snabba skyltar och listor.

Anpassningar

- För de som har svårt att komma igång (Var ska jag leta? Hur ska jag göra?) är det bra att visa vägen med entusiasm, t.ex. vända

på några stenar eller en stock. För de som tycker det är läskigt är det bra om man förmedlar trygghet genom att plocka upp något småkryp i handen, visa barnen och berätta något spännande för att skapa nyfikenhet.

Deltagande grupp

- Fundera gärna på var det är lämpligt att vara. Kanske ni har ett fint naturställe nära skolan som ni brukar gå till?
- Barnen kommer att arbeta i små grupper; fundera kring **gruppindelning**.
- **Dokumentera** gärna aktiviteten (t.ex. med kamera) för att kunna återkoppla till upplevelsen eller arbeta vidare med biologisk mångfald i klassrummet!

Utförande

Vi inleder med att prata med barnen lite allmänt om småkryp. Vilka tror de vi kan hitta? Sedan går vi kort igenom utrustningen och hur man använder den. Alla kommer få möjligheten att prova all utrustning, men det gäller att samarbeta och turas om. Förklara också att vi måste vara försiktiga med och släppa tillbaka alla småkryp som vi hittar – vi "lånar" dem bara en kort stund.

Varje grupp får en uppsättning prylar, inklusive en balja som blir deras "bas". Den kan de ta med sig eller ställa på marken där de letar. Alla har även en gemensam samlingsplats där man kan ha extra utrustning, böcker, och några baljor för att titta på saker tillsammans.

Som avslutning samlas vi och går igenom några av de spännande saker vi har hittat. Varje grupp får chansen att berätta något. Naturpedagogen försöker också summera aktiviteten. Därefter städar vi och samlar ihop allt material.

Bra att tänka på

- Se till att barnen turas om med uppgifterna.

Efterarbete

- Släpp ut alla djur. Städa upp platsen. Hjälptill att bära.

Möjligheter att "arbeta vidare" på ett lekfullt sätt

- Kolla på en spännande naturdokumentär på nästa "filmstund".
- Arrangera en temavecka kring småkryp! Fem dagar, fem slags djur.

Mindre bastardsvärmare

Möjligheter att "länka" aktiviteten till läroplanen

Kolla gärna med elevernas lärare om de arbetar med något som knyter an till aktiviteten. Varför inte göra en spännande utflykt till något naturreservat eller bjuda in en naturpedagog, biologi eller forskare till skolan? Småkryp är otroligt viktiga i naturen och forskning visar att barn som kan mer om den biologiska mångfalden är mer benägna att vilja ta hand om den, vilket i sin tur är viktig för en hållbar utveckling av vårt samhälle.

